

Radioamatööritoiminnasta henkilökohtaista

Kiinnostus tekniikkaan, etenkin sen sähköiseen puoleen, virisi jo lapsuudessa. Kaikki vimpaimet ("mustat laatikot") tuli purettua ja monia pikku laitteita yritin värkätä. Isän kidekone muistuu vieläkin mieleen. Sen kiteenpitimen banaanit sopivat kuin nakutettuna 220 VAC pistorasiaan. Pikkunappulana koettu leimahdus on mielessä vieläkin.

Selvisin säikähdyksellä. Viritysnuppi jäi muistoksi laitteesta.

Kidekoneen kokeilemisesta ja rakentamisesta se siis alkoi. Jossain määrin myös SWL-toiminta oli mukana kuvioissa (OH5-554, myöhemmin OH2-554). Tuohon tuli virikettä Joka Poika -lehestä, jota isäni tilasi minulle. Kerran olen Partaharjulla ollutkin poikasena.

Ensimmäinen omatekoinen varsinainen radio oli Somerikko & Wiion kirjan mukainen DLL21-putkelle perustuva suora vastaanotin. Sen ajattelemattomuuttani heitin pois 60-luvulla kun tuli opiskelukämppään hommattua parempi radio.

Kaukaan tehtaan vierestä Lappeenrannan keskusta muutto (1954) toi mukanaan kontakteja muihin asiasta innostuneisiin. Radioamatöörien yhdistys Saimaan Viitokset ry oli hyvä ja innostava ympäristö.

Vastaanottimia tuli rakenneltua. BC:llä (beatin kanssa) kuunneltiin sähkötystä ja samalla opeteltiin antoa pumpulla. Isä kuljetti vuoden 1958 syksyllä Riihimäelle suorittamaan ra-tutkintoa, joka menikin läpi.

Tähän ajankohtaan sijoittuu kuva:

Vasemmalta: pumppu (näkyvä vain musta oikosulkuvipu), ns. ryssäbugei (rautasahanterästä tietysti), BC-vastaanotin, josta löytyi 14 ja 7 MHz, Gelson VFO:sta rukattu lähetin, virtalähde (malli avoin), sovitin avolinjaan (sekin suojaamaton). Kirjoituskone nyt on vaan jäänyt siihen.

SRAL:n (Suomen radioamatööriliitto ry) jäseneksi minut otettiin 15.12.1958 ja samaan aikaan sain Posti ja Lennätinhallituksen radiotoimiston myöntämän työskentelyluvan tunnuksella OH5SW (mikä tunnus minulla yhä on OH2EF:n ja SWL-tunnuksen OH2-554 ohella).

Oke Kaarela (silloinen OH5OP, myöhemmin OH2NP ja OH6NOP, joka toimi myös SRAL:n puheenjohtajana) hämmästytti meitä, ja Etelä-Saimaa -lehden kautta muitakin, kuuntelemalla Eddystone 640 -liikennevastaanottimellaan Sputnikin piipitystä lokakuussa 1957. (Oken avain vaikenä 30.4.1998.) Hamssit järjestivät tuolloin radionäyttelyitä ja esiintyivät siellä mielellään aseman kanssa harrastusta mainostaen.

TV:kin oli tulossa. Kohinainen virityskuva kelpasi monelle katseltavaksi radioliikkeen näyteikkunassa.

Omalla kutsulla ja omilla laitteilla (OH5SW) tulin ääneen tammikuussa 1959. Muistelen että kevättä -58 ja syksyä workittiin piraattina cw:llä QRT-aikaa viettävien hamssitovereiden kutsulla. Oke oli kyllä tarkka sääntöjen noudattamisesta. Laitteet olivat nääösin (no iaa. Gelson

VFO) kotitekoisia. Tehoa n. 5 wattia. Kympeillä oli suklaakelit ja kuso kulki. Asemat kasvoivat ja taidot myös. Tuli kilpailuvoittojakin.

Ensimmäinen kunnollinen asemani on oheisessä kuvassa vuodelta 1960. Oke OH5OP möi lähettimensä minulle ja samoihin aikoihin olin ostanut Eddystone-liikennevastaanottimen.

Kun syksyllä 1962 menin Kouvolaan 3.ErVK:hon suoritin jo aloksa aikana 2. luokan radiosähköttäjän tutkinnon. AuK:ssa Riihimäellä hetimiten 1. luokka. Philipsin jättiputkeen jäivät salakielisen sanoman sen ikäluokan korkeimmat anto/vastaanotto - luvut. Bugilla ja selväkielisenä meni tietysti paljon, paljon lujempaa.

Helsinkiin muutto muutti kutsun (OH2EF). Opiskelu- ja sitten työelämä nielaisivat. SSB/CW-rigi on kaiken aikaa kuitenkin ollut ja vuosittain on muutama sata tai muutama kymmenen ja huonoimpinakin vuosina muutama yhteys tullut pidetyksi. Joko kotoa tai Porvoon mökiltä.

Tuntuu siltä, että tuohon harrasteeseen paluuta tapahtuu näinä aikoina pikku hiljaa. Työelämässä hyötyä on aikanaan hankituilla taidoilla ollut paljon. DPA-tutkimuksen piirissä observoitiin lapsia CCTV-systeemillä (laitteisto valmistui 1967). Sen ylläpidossa ja rakentelussa sekä ylipäänsä tuon työpaikan saamisessa karttuneilla taidoilla oli. hyvin suuri merkitys. Silloin alkaneella uralla ollaan osin vieläkin. Samoin jo 1961 ensikosketuksessa tietokoneisiin auttoi tuo tekniikkakokemus (silloisessa Länsi-Saksassa, Clausthall-Zellerfeld, Bergakademie, jossa olin kvseisen vlionistolaitoksen erään perheen luona saksankieltä

oppimassa). Kone pelasi jätkänshakkia ja soitti yksinkertaisia melodioita. Teki kyllä varmaan jotain muutakin viisasta. Putkia oli monta huoneellista. Niitä huoneita ei tarvinnut lämmittää.

Aina nykypäivään asti on hyvä elektroniikan perusteiden tuntemus antanut tukea. Ei ole ollut teknofobiaa - jos ei (enää) teknoromantiikkaakaan. Psykologian opintoihin kuului 60-luvulla koko joukko psykometriikkaa. Siihen tarvittiin laskentavoimaa. Silloinen HY:n Laskentakeskus ja sen henkilökunta tulivat tutuiksi. Ensimmäinen pääte oli TTY. Matkalaukun kokoinen modemi kykeni 110bps (!) vauhtiin. Valtion tietokonekeskuksen UNIVAC ja sittemmin muutkin osituskäyttökoneet (esim. HP-2000 Access Helsingin Kauppakorkeakoulussa) olivat silloisia ympäristöjä. Basic-Access ja Fortran olivat joidenkin omien ohjelmien kieliä.

Ihan ensimmäisten pöytäkoneiden (muutama kilo muistia, massamuistina C-kasettisoitin) nimiä en muistakaan (siis ennen VIC-20, Sinclairin ja Commodore 64:n aikaa). Eipä niillä varsinaista hyötykäyttöä ollut. CP/M-koneet ohitin. 1986:sta lähtien onkin sitten tullut oltua pc:n armoilla. Mäkistäkin on tullut kokemuksia.

Näiltä www-sivuiltakin harrastuksen mukanaan tuoma filosofia näkyy. Suuri osa näistä on tehty Q-editorilla (tai uEmacsilla) suoraan ascii-koodilla. KISS-periaate on selkeä. Jälki tietysti on myös sen mukaista. En mielellään muutenkaan tee enkä kirjoita sellaista, jota en itse ymmärrä. Toiminta on ulkonäköä tärkeämpi kriteeri.

Tein useina kesinä töitä radio- ja TV-mekaanikkona. Kuva liittyy kesään 1965, jolloin olin Laatu-Sähkössä Lappeenrannassa alan hommissa. Kuva ei siis ole radioamatööriasemasta.

Tämän hetken tilanne on se, että kesäksi 1998 oli aikomus nostaa pystyyn pieni mastontynkä (joka tuossa sisäpihalla oli majaillut jonkin aikaa). Elokuun alusta 1998 vertikaali on ollut pystyssä ja yhteyksiä on tullut. Paitsi että häiritsee naapurin televisiota ja stereoitakin. Mutta on ollut muuta tekemistä niin, että homma on ollut käytännössä QRT. Muutettuani kesällä 2002 Kannelmäestä Herttoniemenrantaan sain luvan antennille (aluksi CP-6 gp-antenni, joka on n. 5 metrin alumiinisen ristikkomaston jatkeena 5-kerroksisen talon katolla). Asema oli Kenwoodin TS520S. Nytemmin aseman muodostaa ICOM-751 ja antennina HyGainin vertikaali AV-640. HF-alueiden CW:llä ja jonkin verran SSB:llä on tullut workittua.

Omassa käytössä oleva aika on lisääntynyt täytettyäni 30.12.03 60 vuotta. mutta ihan en ole päässyt vielä viisaan lepoon. Ylipiisistolle teen

vielä tuota GradSchool-työtä, mutta muun olen pyrkinyt ajamaan alas vuoden 2005 loppuun mennessä. Luulisin, että 2006 alusta kutsuni kuuluu ainakin kahdenkymppin CW:llä. Meren äärellä, viisikerroksisen talon katolla on tällainen keppi.

Hienosta harrastuksesta saat lisätietoja Suomen Radioamatööriliitto ry:stä sen kotisivun kautta <http://www.sral.fi/>. En laita kuitenkaan linkkiä sinne. Teksti-TV:n sivuilta (TV1 sivu 590) löytyy myös tietoa toiminnasta. Puhelimitse ohjataan SRAL:sta 09-5625973. Minultakin voi tietysti kysyä lisää.

73 & CUL de OH2EF aka OH5SW

13.11.05 EK